

DAB-16080001040400

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

April - 2022

Cost Accounting-2

(Old Course)

Time : **2:30** Hours]

[Total Marks : **70**

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
 (2) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- 1 અંકુર લિ.ના ચોપડામાંથી વર્ષ 2019-2020 માટે નીચેની માહિતી મળે છે. 17.5
 તેના પરથી પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

વિગત	રૂ.
તૈયાર માલનો શરૂનો સ્ટોક	1,52,000
તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક	1,20,000
કાચા માલનો શરૂનો સ્ટોક	51,200
કાચા માલનો આખર સ્ટોક	54,400
ખરીદી	11,68,000
ઉત્પાદક મજૂરી	7,95,200
વેચાણ	23,68,000
કારખાના ખર્ચ	1,74,944
ઓફિસ ખર્ચ	1,42,096
એક મશીન બનાવતા રૂ. 80,000નો કાચોમાલ વપરાય તેમ છે અને રૂ. 48,000નો મજૂરી ખર્ચ થાય તેમ છે. તો તેની કુલ પડતર કિંમત ઉપર 25% લેખે નફો મેળવવો હોય તો કંપનીએ કઈ કિંમત કહેવી ?	
કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરી પર આધારિત છે, જ્યારે ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા કારખાના પર આધારિત છે.	

- 2 તા. 31-3-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે દિનેશ લિમિટેડે 2000 17.5
સાધનોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. વર્ષનું સંક્ષિપ્ત વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતું
નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	8,00,000	વેચાણ	31,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	12,00,000		
ઉત્પાદન ખર્ચ	6,00,000		
કાચો નફો			
આગળ લઈ ગયા	5,00,000		
	31,00,000		31,00,000
વહીવટી ખર્ચ :		કાચો નફો આગળ લાવ્યા	5,00,000
સ્થિર 2,00,000			
ચલિત 40,000	2,40,000		
વેચાણ ખર્ચ :			
સ્થિર 20,000			
ચલિત 80,000	1,00,000		
ચોખ્ખો નફો	1,60,000		
	5,00,000		5,00,000

વર્ષ 2020-2021 માટે એમ અંદાજવામાં આવ્યું છે કે :

- (1) ઉત્પાદન અને વેચાણ 2,500 સાધનોનું થશે.
- (2) માલસામાનની કિંમત 25%થી વધશે.
- (3) મજૂરીનો દર 10%થી વધશે.
- (4) ઉત્પાદન ખર્ચ માલ અને મજૂરીના સંયુક્ત પ્રમાણમાં વધશે.

વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે વર્ષ 2020-2021માં ઉત્પન્ન કરેલ સાધન
કઈ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

- 3 તા. 31-3-2020ના રોજ પૂરા તથા વર્ષના અંતે પડતરના હિસાબો નફો 17.5
રૂ. 5,95,020 દર્શાવે છે. જ્યારે નાણાકીય હિસાબો નફો રૂ. 7,15,920 દર્શાવે છે.
પડતરના અને નાણાકીય ચોપડાઓ પરથી નીચે દર્શાવેલ વિગતો પ્રાપ્ત થાય છે.

વિગત રૂ.

(1) પડતરના હિસાબોમાં કારખાના પરોક્ષ ખર્ચની ઓછી વસૂલાત	6,800
(2) પડતરના હિસાબોમાં વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચની વધુ વસૂલાત	1,24,800
(3) પડતરના હિસાબોમાં વસૂલ થયેલ ઘસારો	56,000
(4) નાણાકીય હિસાબમાં ઉધારેલ ઘસારો	46,000
(5) પડતરના હિસાબમાં નહિ નોંધાયેલ રોકાણો પર વ્યાજ	32,000
(6) ફર્નિચર વેચાણની ખોટ	18,800
(7) આવક વેરાની જોગવાઈ	16,400
(8) મળેલ વટાવ (નફા-નુકસાન ખાતામાં નોંધેલ છે)	1,800
(9) સ્ટોક અપ્રચલિત્વ અંગેનું નુકસાન	2,900
(10) નાણાકીય હિસાબમાં ઉધારેલ ડિબેન્ચર વ્યાજ	2,800

ઉપરની વિગતો પરથી બંને નફાનાં પરિણામો અંગેનું મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

- 4 યશ લિ.નું તા. 31-3-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર અને 17.5
નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
માલસામાન વપરાશ	1,60,000	વેચાણ (10,800 એકમો)	4,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	96,000	આખર સ્ટોક	32,000
કારખાના ખર્ચ	64,000	(ઉત્પાદન એકમના 10%)	
ઓફિસ ખર્ચ	56,000	મળેલ ડિવિડન્ડ	1,600
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	36,000	મળેલ વ્યાજ	3,200
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળ્યું	16,000		
ચોખ્ખો નફો	8,800		
	4,36,800		4,36,800

પડતરના હિસાબો નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે :

- (1) માલ અને મજૂરી ખર્ચ તેની ખરી પડતર કિંમતે દર્શાવાય છે.
- (2) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ મજૂરીના 50% લેખે ગણવામાં આવે છે.
- (3) ઓફિસના પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતરના 20% લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે.
- (4) વેચાણ વિતરણ ખર્ચ વેચેલ એકમદીઠ રૂ. 3 લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે.

તમારે નીચેનાં પત્રકો તૈયાર કરવાનાં છે :

- (1) તા. 31-3-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું પડતરના હિસાબો મુજબનું નફા-નુકસાન ખાતું
- (2) પડતરના હિસાબો અને નાણાકીય હિસાબો મુજબના નફા કે નુકસાન મેળવણી પત્રક.

5 પંથ કંપનીની એક વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયા 1, 2 અને 3માંથી પસાર થાય છે. 17.5

1 અને 2 પ્રક્રિયાનો બગાડ 100 એકમોના રૂ. 10 લેખે વેચવામાં આવે છે, જ્યારે પ્રક્રિયા 3નો બગાડ 100 એકમોના રૂ. 80 લેખે વેચવામાં આવે છે. આ સિવાય માર્ચ, 2021ને લગતી ત્રણેય પ્રક્રિયાની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
માલસામાન	48,000	32,000	16,000
મજૂરી	64,000	48,000	24,000
સીધા ખર્ચ	9,760	5,615	35,696
કારખાના ખર્ચ	14,000	15,200	16,800
ઉત્પાદન (એકમો)	78,000	75,200	64,000
સામાન્ય બગાડ	2%	5%	10%

પ્રક્રિયા 1માં 80,000 એકમો એકમ દીઠ રૂ. 1ના ભાવે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. ઉપરની માહિતી પરથી ત્રણેય પ્રક્રિયાનાં ખાતા, અસામાન્ય બગાડ તેમજ અસામાન્ય વધારાના ખાતા તૈયાર કરો.

- 6 વસ્તુ Xના ઉત્પાદન દરમિયાન Y અને Z નામની આડપેદાશ પણ ઉત્પન્ન થાય છે. ઉત્પાદનના સંયુક્ત ખર્ચા નીચે મુજબ છે : 17.5

સંયુક્ત ખર્ચા	રૂ.
માલસામગ્રી	1,36,400
મજૂરી	96,800
શિરોપરી ખર્ચા	74,800
કુલ સંયુક્ત ખર્ચા	3,08,000

ત્યારબાદની પ્રક્રિયાના જુદા જુદા ખર્ચા નીચે મુજબ છે :

વિગતો	X	Y	Z
માલસામગ્રી (રૂ.)	24,000	19,200	21,600
મજૂરી (રૂ.)	28,800	16,800	20,400
શિરોપરી ખર્ચા (રૂ.)	31,200	12,000	14,000
કુલ અલગ ખર્ચા (રૂ.)	84,000	48,000	56,000
વેચાણ (રૂ.)	5,04,000	2,08,000	2,00,000
વેચાણ કિંમત પર નફો	50%	50%	30%

X, Y અને Z વસ્તુઓના સંયુક્ત ખર્ચાની ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને દરેક વસ્તુની અલગ પડતર દર્શાવતું પત્રક પણ તૈયાર કરો.

- 7 એક કારખાનામાં જોબ પડતર પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. 17.5
તા. 31-3-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે નીચેની માહિતી પડતરના ચોપડાઓમાંથી મેળવવામાં આવી છે.

વિગત	રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	2,25,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,87,500
મેળવેલ નફો	1,52,250
વેચાણ-વિસ્તરણ પરોક્ષ ખર્ચા	1,31,250
વહીવટી ખર્ચા	1,05,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	1,12,500
(અ) ઉપરોક્ત માહિતી પરથી વર્ષ 2019-20 માટેનું કુલ પડતર દર્શાવતું જોબ પડતર પત્રક તૈયાર કરો.	

(બ) વર્ષ 2020-21 માટે એમ અંદાજવામાં આવ્યું છે કે :

- (1) 2020-21ના વર્ષના જે જોબ-ઓર્ડરો મળશે તે અંગે અંદાજિત પ્રત્યક્ષ માલ સામાન વપરાશ રૂ. 3,00,000 થશે.
- (2) પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ રૂ. 1,87,500 થશે.
- (3) કંપની કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરીની ટકાવારી મુજબ વસૂલ કરે છે.
- (4) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ અને વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતર પરની ટકાવારીના આધારે વસૂલ કરે છે.
- (5) વેચાણ-વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચમાં 15%નો વધારો થવાની ધારણા છે. પડતર કિંમત પર 20% નફો મળે તે રીતે વર્ષ 2020-21નું ઉત્પાદન કઈ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું અંદાજિત જોબ પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

8 આયુષ લિ. એપ્રિલ, મે અને જૂન, 2020ના મહિનાઓ માટે દરેક મહિને 17.5

એક છૂટા ભાગના 8,000 એકમો પૂરા પાડવાનો કરાર મેળવે છે. દરેક મહિને બેચ ઓર્ડર મુજબ ઉત્પાદન શરૂ થાય છે અને ખરેખર માલસામાન અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી બેચ ખાતે નોંધવામાં આવે છે, જ્યારે કામદાર કલાક દીઠ પરોક્ષ ખર્ચ વસૂલ કરવામાં આવે છે. છૂટા ભાગના એક એકમની વેચાણ કિંમત રૂ. 15 નક્કી કરવામાં આવી છે.

નીચે આપેલી વિગતો પરથી દરેક બેચ દીઠ જે તે બેચનો એકમદીઠ અને 24,000 એકમો પર મળવતો નફો નક્કી કરો.

વર્ષ 2020 માસ	બેચનું કુલ ઉત્પાદન (એકમો)	માલસામાન પડતર (રૂ.)	પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)
એપ્રિલ	10,000	50,000	20,000
મે	12,000	72,000	24,000
જૂન	8,000	40,000	16,000

કામદાર કલાક દીઠ રૂ. 2 લેખે પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચૂકવવામાં આવે છે.

અન્ય માહિતીઓ :

વર્ષ 2020 માસ	પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	કુલ કામદાર કલાકો
એપ્રિલ	96,000	32,000
મે	72,000	36,000
જૂન	1,20,000	40,000

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt any four questions.

- 1 Following information has been received from the books of Ankur Ltd. for the year 2019-2020. Prepare cost sheet on the base of it. **17.5**

Rs.

Opening stock of finished goods	1,52,000
Closing stock of finished goods	1,20,000
Opening stock of raw material	51,200
Closing stock of raw material	54,400
Purchases	11,68,000
Productive wages	7,95,200
Sales	23,68,000
Factory Expenses	1,74,944
Office Expenses	1,42,096

What price should the company quote to manufacture a machine which, it is estimated will require an expenditure of Rs. 80,000 on materials and Rs. 48,000 on wages, so as to yield a net profit of 25% on the total cost ?

Factory indirect expenses are dependent on direct wages while office indirect expenses are dependent on factory cost.

- 2 Dinesh Ltd. manufactured and sold 2000 instruments for the year ending Dt. 31-3-2020. Summarised Trading and Profit and Loss Account for the year is as under :

17.5

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Direct materials	8,00,000	By Sales	31,00,000
To Direct wages	12,00,000		
To manufacturing charges	6,00,000		
To Gross profit - c/d	5,00,000		
	31,00,000		31,00,000
To Administrative expenses :		By gross profit -b/d	5,00,000
Fixed 2,00,000			
Variable <u>40,000</u>	2,40,000		
To selling expenses :			
Fixed 20,000			
Variable <u>80,000</u>	1,00,000		
To Net profit	1,60,000		
	5,00,000		5,00,000

For the year 2020-2021, It is estimated that :

- (1) Production and sales will be of 2,500 instruments.
- (2) Price of material will rise by 25%.
- (3) Wages rate will rise by 10%.
- (4) Manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of materials and wages.

Prepare an estimated cost sheet, showing the price at which instruments to be sold in 2020-2021 as to earn a profit of 20% on selling price.

- 3 For the year ended on 31-3-2020, Cost Accounts reveals profit of Rs. 5,95,020 while Profit and Loss A/c shows net profit Rs. 7,15,920. Following details are made available from both the records. 17.5

	Rs.
(1) Under absorption of factory overheads	6,800
(2) Over absorption of office expenses	1,24,800
(3) Depreciation absorbed in Cost Accounts	56,000
(4) Depreciation debited in P & L A/c	46,000
(5) Interest on investments not shown in cost accounts	32,000
(6) Loss on sale of furniture	18,800
(7) Income Tax provision	16,400
(8) Discount Received (Shown in P & L A/c).....	1,800
(9) Loss due to stock obselece	2,900
(10) Debenture interest debited only in P & L A/c	2,800

Prepare Reconciliation Statement from above details.

- 4 The Trading and Profit and Loss A/c of 'YASH' Ltd. for the year ended on 31-3-2020 is as under : 17.5

Particulars	Amt. Rs.	Particulars	Amt. Rs.
To Material	1,60,000	By Sales	
To Direct Labour	96,000	(10,800 units)	4,00,000
To Factory Overheads	64,000	By Closing stock :	32,000
To Office expenses	56,000	(10% of the units manufactured)	
To Selling expenses	36,000	Dividend Received	1,600
To Prelim. expenses written off	16,000	Interest Received	3,200
To Net profit	8,800		
	4,36,800		4,36,800

Cost Accounts provided following information :

- (1) Material and labour are shown at their real value.
- (2) Factory overheads are absorbed at 50% of direct labour.
- (3) Office expenses are calculated at 20% of factory cost.
- (4) Selling expenses are inculed at Rs. 3 per unit.

You are required to prepare :

- (1) Profit & Loss A/c as per Cost Accounts for the year ended on 31-3-2020.
- (2) Reconciliation statement of profit in Cost and Financial Accounts.

- 5 A product manufactured by PANTH compnay passes through three process 1, 2 and 3. Scrap of process 1 and 2 is sold at Rs. 10 for 100 units while scrap of process-3 is sold at Rs. 80 for 100 units. Details regarding processes for the month of March, 2021 are as under : 17.5

Particulars	Process-1	Process-2	Process-3
Material	48,000	32,000	16,000
Labour	64,000	48,000	24,000
Direct Expenses	9,760	5,615	35,696
Factory Overheads	14,000	15,200	16,800
Production (units)	78,000	75,200	64,000
Normal wastage	2%	5%	10%

80,000 units of raw material at Re. 1 per unit were introduced in process 1.

Prepare Process Accounts, Abnormal waste and Abnormal Gain Accounts.

- 6 By product Y and Z are obtained during the manufacturing of main product X. Joint Cost is as below : 17.5

Joint Cost	Rs.
Material	1,36,400
Labour	96,800
Overheads	74,800
Total joint cost	3,08,000

Separate expenses and selling details for each product are as given below :

Particulars	X	Y	Z
Materials (Rs.)	24,000	19,200	21,600
Labour (Rs.)	28,800	16,800	20,400
Overheads (Rs.)	31,200	12,000	14,000
Total separate expenses (Rs.)	84,000	48,000	56,000
Sales	5,04,000	2,08,000	2,00,000
Profit on sales	50%	50%	30%

Prepare statement showing allocation of joint cost and then prepare cost statement for each product.

- 7 A factory uses the job costing method. The following data are obtained from its books for the year ended Dt. 31-3-2020. 17.5

Particular	Rs.
Direct materials	2,25,000
Direct wages	1,87,500
Profit earned	1,52,250
Selling and distribution overheads	1,31,250
Administration overheads	1,05,000
Factory pverheads	1,12,500

(A) From the above information, prepare a job cost sheet showing the total cost for the year 2019-20.

(B) For the year 2020-21, It is estimated that :

- (1) In 2020-21 the factory receives an order for a number of jobs. It is estimated that direct material required will be Rs. 3,00,000.
- (2) Direct labour cost will be Rs. 1,87,500.
- (3) The factory recovers factory overheads as a percentage of direct wages.
- (4) Administrative and selling-distribution overheads will be recovered on the base of factory cost rate.

(5) Assuming that the selling-distribution overhead have gone up by 15%.

Prepare an estimated job cost sheet for the year 2020-21, showing what should be the selling price to earn the 20% rate of profit on cost price.

- 8 'AYUSH' Limited undertakes to supply 8,000 units of a component per month for the months of April, May and June, 2020. Every month a batch order is opened against which materials and labour cost are booked at actuals. Overhdas are levied at a rate per labour hour. The selling price is contracted at Rs. 15 per unit. 17.5

From the following data, present the cost and profit per unit of each batch order and the overall position of the order for the 24,000 units.

Year 2020 Month	Batch output (units)	Material Cost Rs.	Labour Cost Rs.
April	10,000	50,000	20,000
May	12,000	72,000	24,000
June	8,000	40,000	16,000

Labour is paid at the rate of Rs. 2 per hour.

The other details are :

Year 2020-month	Overheads Rs.	Total Labour Hours
April	96,000	32,000
May	72,000	36,000
June	1,20,000	40,000